

MYRS 22.08.2023 § 110

25/00.02.05/2023

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liitto on käynnistänyt huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta aluekehittämisen näkökulmasta tarkastelevan toimeenpanosuunnitelman laatimisen. Pohjois-Pohjanmaan liitto on lakisääteinen aluekehitysviranomainen, joten on luontevaa, että maakuntaliitto tarkastelee ao. asioiden tukemista aluekehittämisen sisältöjen, toimeenpanon ja välineiden kehittämisen ja kohdentamisen näkökulmista.

Muuttunut geopolitiikka ja turvallisuustilanne edellyttävät huoltovarmuuteen ja kokonaisturvallisuuteen liittyvien asioiden tarkastelua myös aluekehittämisen näkökulmasta. Kokonaisturvallisuus on suomalaisen varautumisen yhteistoimintamalli, jossa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistyönä.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman painopistevalinnoilla on lukuisia yhtymäpintoja kokonaisturvallisuuteen ja huoltovarmuuteen. Kehittämisen kärjistä mm. digitaaliset palvelut ja tuotteet, terveysteknologia, energiantuotanto ja varastointi, älykäs elintarviketuotanto ja biotalous sekä vesiosaaminen ovat kokonaisturvallisuuden kannalta oleellisia sisältöjä. Maakunnassa on myös mm. kyberturvallisuuteen liittyvää osaamista ja yritystoimintaa. Näitä sisältöjä on tarkasteltava huoltovarmuuden edistämisen näkökulmasta.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta kytkeytyvät yhä tiiviimmin ja moninaisemmin turvallisuuspolitiikan kysymyksiin. Turvallisuuspolitiikassa teknologioiden merkitys on kasvanut. Samalla monia teknologioita hyödynnetään sekä siviili- että sotilaskäytössä. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta ja niihin liittyvä osaaminen ovat myös tärkeässä roolissa, kun pyritään vastaamaan globaaleihin murroksiin ja niistä nouseviin turvallisuushaasteisiin. TKI-toiminnan näkökulmasta turvallisuus- ja puolustustilanteen muutos ja Suomen Nato-jäsenyys avaavat uusia TKI-mahdollisuuksia ja tarpeita.

Logistiikan ja saavutettavuuden tarkastelussa huoltovarmuusnäkökulmasta on huomioitava kotimarkkinat, ulkomaankauppa ja kansainväliset yhteydet ja otetaan huomioon eri kuljetusmuotojen väliset rajapinnat, kuten satamat, lentoasemat, logistiikkakeskukset ja terminaalit. Koko Suomen huoltovarmuuden kannalta tärkeä maayhteys länteen on pohjoisen kautta. Toimivat raide- ja maantieyhteydet ovat huoltovarmuuden, turvallisuuden ja elinkeinoelämän kannalta tärkeitä. Yhteistyötä Ruotsin ja Norjan kanssa on tiivistettävä niin turvallisuudessa kuin elinkeinoissakin.

Väestön kannalta huoltovarmuus ja kokonaisturvallisuus näkökulma liittyy mm. väestön toimintakykyyn ja palveluihin, toimeentuloon ja työllisyyteen, uuden oppimiseen ja tilanteeseen sopeutumiseen, kriisinhallintakykyyn sekä sisäiseen turvallisuuteen. Maakuntaohjelmassa painottuu mm. lasten, nuorten ja perheiden tukeminen muutos- ja kriisitilanteissa sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen osana kuntien ja maakunnan johtamista, toimintaa ja yhteistyötä.

Myös Ukrainan jälleenrakentamisen vaikutuksia on tarpeen ennakoida. Jälleenrakennus tarjoaa liiketoimintamahdollisuuksia mm. rakentamisessa. On tarpeen selvittää, miten hankkeet etenevät ja miten maakunnan toimijat pääsevät niihin mukaan.

Päivi Keisanen esittelee toimeenpanosuunnitelman valmisteluprosessia.

Puheenjohtajan esitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin ja viedään asia myös MYR:lle tiedoksi.